

เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ SME ไทย ไม่ควรพลาด

แม้ตัวเลขการค้าชายแดนของภาคเหนือในปี ๒๕๕๙ จะลดลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า และด้วยทิศทางการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจที่สำคัญของทั้ง ๓ ประเทศ ไทย-จีน-เมียนมา ภาคเหนือจึงเป็นพื้นที่ลงทุนที่เต็มไปด้วยโอกาสสำหรับ SME ภาคเหนือของไทยเป็นจุดเชื่อมต่อการค้าชายแดนที่มีความสำคัญที่สุดจุดหนึ่ง โดยเฉพาะการเชื่อมต่อไปยังเมียนมา สปป.ลาว จีนตอนใต้ และยูนนาน ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นเขตเศรษฐกิจที่มีการเติบโตอย่างรวดเร็ว SCB SME อยากจะฉายภาพส่วนหนึ่งที่ช่วยสร้างบรรยากาศเพื่อไปลงทุนในส่วนผู้ประกอบการกัน

สถิติ การค้าชายแดน จากกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ รายงานตัวเลขการค้าชายแดนในช่วง ๘ เดือนแรกว่า การค้าระหว่างประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านผ่านชายแดนในช่วง ๘ เดือนแรก (มกราคม-สิงหาคม ๒๕๕๙) มีมูลค่าการค้ารวม ๖๖๓,๕๔๔.๖๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน ๑.๕๕% โดยการค้ากับประเทศมาเลเซียมีมูลค่า ๓๒๔,๘๙๔.๖๘ ล้านบาท สูงสุดเป็นอันดับหนึ่งคิดเป็นสัดส่วน ๔๘.๙๖% ของมูลค่าการค้าชายแดนรวม รองลงมาได้แก่การค้าผ่านแดนกับ สปป.ลาว มีมูลค่า ๑๓๑,๕๕๑.๒๑ ล้านบาท การค้าชายแดนกับประเทศเมียนมา มูลค่า ๑๒๓,๑๗๘.๖๖ ล้านบาท และการค้าชายแดนกับประเทศกัมพูชามีมูลค่า ๘๓,๙๒๐.๐๕ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วน ๑๙.๘๓% ๑๘.๕๖% และ ๑๒.๖๕% ตามลำดับ

โดยด้านการส่งออก การส่งออกสินค้าด้านชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ๔ ประเทศ มีมูลค่า ๓๙๖,๔๙๖.๖๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๓.๒๖% ส่วนด้านการนำเข้าทางชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ๔ ประเทศ มีมูลค่า ๒๖๗,๐๔๗.๙๕ ล้านบาท ลดลง ๐.๘๘% จากปีก่อนหน้า และเมื่อพิจารณาสัดส่วนการค้าเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้าแล้วพบว่า การค้าส่วนใหญ่มีแนวโน้มทรงตัวและขยายตัวลดลง ซึ่งเป็นผลจากการลดลงของราคาน้ำมันเป็นหลัก ยกเว้นการค้าระหว่างไทยกับ สปป.ลาว ผ่านชายแดนนาน และนครพนมที่ยังมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น โดยเป็นการเพิ่มขึ้นของการนำเข้าถึง ๖๘.๘๔% ซึ่งเป็นผลมาจากการเติบโตของการนำเข้า

โดยการค้าชายแดนไทย - เมียนมา ในช่วง ๘ เดือนแรกของปี ๒๕๕๙ (ม.ค.-ส.ค.) มีมูลค่าการค้ารวม ๑๒๓,๑๗๘.๖๖ ล้านบาท ลดลง ๑๔.๖๔% สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ น้ำตาลทราย เครื่องโทรสาร โทรพิมพ์ โทรศัพท์อุปกรณ์ฯ ผ้าผืน

และเส้นด้าย ส่วนสินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ ก๊าซธรรมชาติ สัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์อื่นๆ จากสัตว์ โค กระบือ สุกร แพะ แกะ ปลาหมึกสด แขนเย็บ แขนแข็ง

ขณะที่ การค้าชายแดนไทย - สปป.ลาวในช่วง ๘ เดือนแรก (ม.ค.-ส.ค.) มีมูลค่าการค้ารวม ๑๓๑,๕๕๑.๒๑ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๒๐.๖๗% สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้า น้ำมันดีเซล สินค้าปศุสัตว์อื่น ๆ น้ำมันเบนซิน สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ พลังงานไฟฟ้า ทองแดงและผลิตภัณฑ์ เครื่องรับ-ส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้ง ผักและของปรุงแต่งจากผัก เครื่องรับโทรศัพท์ วิทยุ โทรเลข โทรทัศน์

เขตเศรษฐกิจพิเศษตาก เป็น พื้นที่ที่จัดตั้งขึ้นเป็นการเฉพาะตามกฎหมายเพื่อประโยชน์ต่อการส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวก รวมทั้งให้สิทธิพิเศษบางประการในการดำเนินกิจการต่าง ๆ เช่น การอุตสาหกรรม การพาณิชย์กรรม การบริการ หรือกิจการอื่นใดที่เป็นประโยชน์แก่การเศรษฐกิจของประเทศ โดยใช้กลยุทธ์สำคัญ ๔ ประการ ได้แก่

๑. สนับสนุนพื้นที่เศรษฐกิจใหม่
๒. สนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน
๓. สนับสนุน SMEs และการลงทุนต่อเนื่อง
๔. จัดระเบียบพื้นที่เศรษฐกิจชายแดน

เขตเศรษฐกิจพิเศษตาก ครอบคลุมพื้นที่อำเภอแม่สอด พบพระ และแม่ระมาด มีด่านแม่สอดเป็นจุดผ่านแดนเชื่อมต่อเมืองเมียวดี ประเทศเมียนมา ซึ่งมีการพัฒนานิคมอุตสาหกรรมเมียวดี สามารถเชื่อมโยงไปยังเมืองย่างกุ้ง อินเดี๋ย และจีนตอนใต้ได้ โดยมีอุตสาหกรรมเป้าหมายที่เป็นอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้น เช่น ผลิตภัณฑ์เซรามิกส์ เครื่องหนัง อัญมณีและเครื่องประดับ ชิ้นส่วนประกอบยานยนต์ และกิจการด้านโลจิสติกส์ โดยเขตเศรษฐกิจพิเศษตาก ตั้งขึ้นเพื่อรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษเมียวดี และการเติบโตของจังหวัดเมียวดี ตลอดจนเขตอุตสาหกรรมพิเศษที่ย่างกุ้ง มิงละกา ดอนผาอัน และเกาะลำไย

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาว่าประเทศพม่าจะเปิดประเทศเพื่อให้มีการนำเข้า-ส่งออกโดยเสรี หรือ ภายในขอบเขตที่ทางการพม่ากำหนด ต้นทุนค่าขนส่งสินค้าทางเรือย่อมต้องถูกกว่าการขนส่งสินค้าจากชายแดนที่มี สภาพเป็นเส้นทางทุรกันดาร และต้องขนส่งสินค้าผ่านเขตอิทธิพลของชนกลุ่มน้อยตามแนวชายแดนจึงต้องเสีย ภาษีเถื่อนเป็นค่าผ่านทางทำให้สินค้ามีต้นทุนสูงอาจไม่สามารถแข่งขันด้าน ราคาในตลาดพม่าได้ นอกจากนี้จุดที่ตั้งของอำเภอแม่สอดอยู่ไกลจากท่าเรือน้ำลึกที่เมือง

ทวายของ พม่าอาจไม่จูงใจให้นักลงทุนไปตั้งโรงงานผลิตสินค้าส่งออกไปประเทศแถบตะวันออกกลาง เมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่ในจังหวัดกาญจนบุรีซึ่งอยู่ใกล้กับ กรุงเทพฯและท่าเรือน้ำลึกที่เมืองทวาย มากกว่า จึงมีความเป็นไปได้ที่จะเป็นเขตอุตสาหกรรมชายแดนแทนที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เพื่อผลิตสินค้าส่งออกไปประเทศในตะวันออกกลางโดยขนส่งผ่านท่าเรือน้ำลึกที่ เมืองทวายของพม่า

ดังนั้นการพิจารณากำหนดให้อำเภอแม่สอดเป็นเขต เศรษฐกิจพิเศษอาจล่าช้าไม่ทันต่อ เหตุการณ์ เพราะ การค้าระหว่างไทย-พม่ามีแนวโน้มขยายตัวเป็นการค้าทางทะเลผ่านด่านศุลกากร ระนองเพิ่มมากขึ้นเพราะมีระยะทางขนส่งสินค้าใกล้กว่าช่องทางอื่นซึ่งจะเป็น การลดต้นทุนค่าขนส่งให้ สินค้าของไทยสามารถแข่งขันในตลาดพม่าได้

➤ เส้นทางเศรษฐกิจ R๓A

เส้นทาง R๓A เป็นเส้นทางสายใหม่เชื่อมโยงระหว่าง จีน-ลาว-ไทย โดยเริ่มก่อตั้งขึ้นเมื่อปี ๒๕๓๘ ภายใต้โครงการ "สี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ" เส้นทาง R๓A เป็นส่วนหนึ่งของเส้นทางสายคุนหมิง-กรุงเทพฯ โดยเชื่อมจากเมืองบ่อหาน เขตปกครองตนเองสิบสองปันนา มณฑลยูนนาน เข้ามาทางเมืองบ่อเต็น แขวงหลวงน้ำทา มาถึงเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สปป.ลาว ฝั่งตรงข้าม อ.เชียงของ จ. เชียงราย รวม ๒๒๘ ก.ม. ศักยภาพของ ถนน R๓A จะผ่านเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว เป็นเมืองริมแม่น้ำโขงที่เงียบสงบ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเทือกเขาและที่ราบสูง มีประชากรเพียง ๑๓๗,๓๐๐ คน รายได้หลักมาจากการทำนา ปลูก ถั่วเหลือง งาม ข้าวโพด ทรัพยากรที่สำคัญคือบ่อพลอย เช่น ไพลิน ทับทิม มีการนำเข้าสินค้าจากไทย เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง เครื่องใช้ไฟฟ้า วัสดุก่อสร้าง เครื่องอุปโภคบริโภค ปัจจุบันยังไม่มีการลงทุนขนาดใหญ่ มีเพียงกลุ่มทุนจีนและเกาหลีใต้ที่เข้ามาเช่าที่ดินไว้แล้วนับหมื่นไร่ ด้านที่พรมแดนขนาดเล็กประมาณ ๔ แห่ง ขณะที่บ่อหาน ยูนนาน เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษที่รัฐบาลจีนให้การส่งเสริม โดยรัฐบาลจีนมีแผนในการพัฒนามณฑล ยูนนานให้เป็นเมืองเศรษฐกิจทางตอนใต้ของประเทศ โดยเชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศ อาเซียน ได้แก่ ภาคเหนือของไทย ลาว พม่า และภาคใต้ของจีน (มณฑลยูนนาน) ส่งผลให้เกิดการขยายตัวทางการค้าภายในภูมิภาค เช่น การค้าชายข้ามประเทศ ธุรกิจค้าปลีก ธุรกิจท่องเที่ยว รวมทั้งเป็นเส้นทางขนส่งที่น่าจับตามองมากที่สุดแห่งหนึ่งในภูมิภาคเอเชียอีกด้วย ประเทศจีนยังได้ลงทุนทำธุรกิจเมกะโปรเจกต์ต่างๆ มากมายบริเวณสามเหลี่ยมทองคำ เช่น เอ็นเตอร์เทนเมนท์คอมเพล็กซ์ขนาดใหญ่ และนิคมอุตสาหกรรม ส่งผลทำให้จังหวัดทางภาคเหนือตอนปลายอย่างจังหวัด เชียงรายได้รับผลประโยชน์โดยตรง รวมทั้งจังหวัดใกล้เคียงที่จะได้รับความสนใจมากยิ่งขึ้น ประเทศไทยถือว่าเป็นโอกาสทองในการเปิดช่องทางแลกเปลี่ยน

นักท่องเที่ยว ระหว่าง ๒ ประเทศ รวมถึงประเทศที่ ๓ ที่ทำการเดินทางผ่านประเทศได้เป็นอย่างดี และเงินกำลังพัฒนารถไฟความเร็วสูงมาสิ้นสุดที่ยูนนาน ซึ่งจะเป็นการคมนาคมหลักที่เชื่อมโยงบ่อหาน กับเขตเศรษฐกิจทั่วประเทศจีน ทำให้ยูนนานเป็นเส้นทางขนส่งสำคัญที่เชื่อมโยงประเทศจีนกับอาเซียน

การเติบโตของเขตเศรษฐกิจพิเศษตาก และเส้นทาง R๓A เป็น โอกาสทางธุรกิจที่น่าสนใจ สำหรับผู้ประกอบการเอสเอ็มอีในการเลือกส่งออกและนำเข้าสินค้า โดยสินค้าส่วนใหญ่ที่เป็นที่ต้องการยังเป็นสินค้าอุปโภคบริโภค สินค้าวัตถุดิบขั้นพื้นฐาน รวมถึงรถยนต์ รถจักรยานยนต์ และ ชิ้นส่วน โอกาสดังกล่าวยังเปิดกว้างสำหรับผู้ประกอบการเอสเอ็มอีของไทย

#ลงทุนธุรกิจ #สินเชื่อธุรกิจ #เอสเอ็มอี

เรียบเรียงโดย : นางสาวลลิตภัทร บรรรวิชัย นักจัดการงานทั่วไป
ศูนย์บริการข้อมูลประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Information Center)
กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์
ประจำเดือน ธันวาคม ๒๕๖๐
ขอขอบคุณข้อมูลอ้างอิง : <https://scbsme.scb.co.th/sme-inspiration-detail/digital-marketing-weapon>
ธนาคารไทยพาณิชย์